

ROMÂNIA

DOSAR NR. XXXXXX

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA a IX-a CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
INCHEIERE

Ședința publică de la 2 decembrie 2020

Curtea compusă din :

PREȘEDINTE – XXXXXX

JUDECĂTOR – XXXXXX

JUDECĂTOR - XXXXXX

GREFIER - XXXXXX

Pe rol se află soluționarea recursurilor formulate de **recurentul – reclamant XXXXXXXX și recurentul-pârât XXXXXX** împotriva sentinței civile nr.XXXX din data de XXXX, pronunțată de Tribunalul București – Secția a II a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. XXXXX, având ca obiect „litigiu privind funcționarii publici”.

La apelul nominal făcut în ședință publică au răspuns recurentul – reclamant XXXX, personal și asistat de avocat, cu împuternicire avocațială seria XXXX și recurentul-pârât XXXXX, prin consilier juridic XXXXX, cu delegație pe care o depune la dosar.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că la data de 26.11.2020 recurentul-pârât a depus la dosar concluzii scrise.

Curtea acordă cuvântul pe cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Recurentul-pârât XXXXX, prin consilier juridic solicită admiterea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, considerând că sunt îndeplinite condițiile pentru declanșarea unui asemenea mecanism, respectiv condițiile prevăzute de art.519 din Codul de procedură civilă.

Este vorba de un complet al unei curți de apel investit cu soluționarea unui recurs, fiind îndeplinită și cerința legăturii între chestiunea de drept ce se solicită a fi lămurită și dezlegarea fondului cauzei, astfel, reclamantul solicită acordarea diurnei în valută și a costurilor reprezentând legătura cu familia, drepturi prevăzute de Hotărârea de Guvern nr. 1084/ 2004 pentru participarea sa la o misiune internațională, în Georgia, sub egida Uniunii Europene.

Apărările recurente-pârâte constau, pe de o parte, în faptul că prevederile Hotărârii de Guvern nr. 1086 nu ar fi aplicabile situației polițiștilor, cel până în anul 2015. Hotărârea de guvern, în discuție, a fost emisă pentru a crea un cadru legal necesar pentru compensarea cheltuielilor efectuate de personalul participant la misiunile internaționale, doar în acele situații în care misiunea internațională nu ar suporta aceste cheltuieli, indiferent de quantum, de natură și de denumire.

În ceea ce privește cerința noutății, apărătorul recurentului-pârât susține că și această condiție este îndeplinită. Este vorba de o normă juridică inițiată încă din anul 2004, problema aplicării este una recentă, odată cu înregistrarea dosarelor pe rolul instanțelor de judecată.

La acest moment, unitățile XXXXX, sunt instituții pârâte în aproximativ 600 de dosare, dosare care au început să fie inițiate cu predilecție începând cu anul 2019.

Recurentul-pârât XXXXXX, prin consilier juridic, susține că se află în prezența unei probleme de drept care să reclame intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La acest moment nu există foarte multe decizii definitive pronunțate de instanțele naționale, desi există 600 de dosare înregistrate pe rolul instanțelor, considerând că este un demers mult mai potrivit decât un recurs în interesul legii.

Acest mecanism a fost gândit pentru a împiedica o practică divergentă.

Recurentul – reclamant XXXXX, prin avocat, solicită respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru că nu este utilă sesizarea Î.C.C.J pentru că întrebările formulate nu conduc la soluționarea cauzei.

Apărătorul recurentul-reclamant arată că recurentul-pârât pornește de la două premise greșite încercând să inducă în eroare instanța de judecată. Orice soluție ar da Înalta curte întrebărilor formulate de recurentul-pârât, acea soluție nu ar fi utilă soluționării cauzei întrucât, pornesc de la premise eronate.

Întrebările nu conduc la soluționarea cauzei întrucât acestea vizează o altă chestiune de drept care nu este incidentă în cauză și de a cărei lămurire nu depinde soluționarea pe fond a cauzei, nefiind astfel îndeplinită condiția prevăzută de art. 519 C.pr.civ.

Recurentul-pârât face o afirmație falsă încercând să inducă în eroare instanța cu privire la natura juridică a dreptului plătit de organizația Internațională, în condițiile în care diurna în valută reglementată de H.G. nr. 1086/2004 are o cu totul altă natură juridică.

Recurentul-pârât își întemeiază cererea pe prevederi legale care nu sunt aplicabile speței de față, întrucât H.G nr. 518/1995 reglementează misiuni temporare și nu misiuni de menținere a păcii și H.G. nr. 518/1995 reglementează un drept distinct de dreptul pe care îl solicită prin cererea de chemare în judecată, diurna în valută.

Recurentul-reclamant, prin avocat, susține că este lipsită de dificultate problema de drept invocată prin întrebarea nr. 1. Răspunsul întrebării nr. 2 își găsește rezolvarea în prevederile legale.

Din jurisprudența asupra acestei problem de drept rezultă că instanțele au obligat XXXXXXXX și inspectoratele din subordine la plata diurnei în valută reglementată de H.G. nr. 1086/2004.

Reprezentantul recurentului pârât depune la dosar înscrisuri cu titlu de practică judiciară.

Curtea reține cauza în vederea soluționării cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

C U R T E A,

Având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 396 Cod de procedură civilă,

DISPUNE

Amână pronunțarea cererii de cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 14.12.2020.

Pronunțată în ședință publică, azi, 02.12.2020.

PREȘEDINTE
XXXXX

JUDECĂTOR
XXXXX

JUDECĂTOR
XXXXX

GREFIER
XXXX

ROMÂNIA

DOSAR NR. XXXXX

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA a IX-a CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

INCHEIERE

Sedința publică de la 14 decembrie 2020

Curtea compusă din :

PREȘEDINTE – XXXXX

JUDECĂTOR – XXXXX

JUDECĂTOR – XXXXX

GREFIER - XXXXX

Pe rol se află soluționarea recursurilor formulate de **recurentul – reclamant XXXXX și recurentul-pârât XXXX** împotriva sentinței civile nr.XXX din data de XXX, pronunțată de Tribunalul București – Secția a II a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. XXXX, având ca obiect „litigiu privind funcționarii publici”.

Dezbaterile referitoare la cererea recurentului XXXXX de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile au avut loc în ședința publică din data de 02.12.2020 și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta decizie, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 14.12.2020, când, a pronunțat următoarea soluție:

C U R T E A,

Asupra cererii recurentului XXXXX de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

Cauza are ca obiect recursurile formulat de recurentul-reclamant XXXX și recurentul-pârât XXXX împotriva sentinței civile nr.XXXXXX din data de 28.02.2020, pronunțată de Tribunalul București – Secția a II a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. XXXXX prin care a fost admisă acțiunea reclamantului și a fost obligat pârâtul să-i plătească diurnal în valută și costurile pentru facilitarea legăturii cu familia prevăzute de art.1 alin. 1 lit. a și art. 3 din HG nr. 1086/2004 pentru participarea acestuia, în calitate de ofițer de poliție, în perioada 01.09.2014 – 31.08.2018 la misiunea de monitorizare a Uniunii Europene în Georgia, EUMM Georgia.

Prin notele de ședință depuse la data de 14.10.2020 (filele 316 – 321 din dosarul de recurs), **recurentul XXXXX a solicitat instanței de recurs, ca, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile** cu privire la următoarele chestiuni de drept:

1. Dacă drepturile bănești prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004 trebuie să fie acordate de Statul Român necondiționat de plata acelorași drepturi pentru participarea la misiunile de menținere a păcii de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară, chiar și sub o altă denumire și într-un alt cuantum, dar în același scop?

2. Dacă dispozițiile H.G. nr. 1086/2004 pot fi aplicabile polițiștilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne anterior datei de 21 iulie 2015, data modificării H.G. nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate

pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, prin introducerea art. 9 indice 1 potrivit căreia polițiștii care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român în comun cu forțele armate ale României sau similar celor prevăzute la art. 2 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, pentru forțele armate, beneficiază de diurnă și cazare cu aplicarea dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, cu modificări și completări ulterioare ?

În ceea ce privește admisibilitatea sesizării, recurentul XXXXX arată următoarele:

Conform art. 519 din Codul de procedură civilă, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Atât doctrina, cât și practica au statuat, în mod unitar, că aceasta se identifică într-o problemă de drept reală, dedusă din calitatea normei pozitive care fie este lacunară, fie neclară, imperfectă sau îndoielnică și reprezintă fundamentul raportului juridic dedus judecății.

Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ:

În context, este evident că, fiind vorba despre un complet al unei curți de apel, care este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, sesizarea este admisibilă.

Totodată, rezultă, fără putință de tăgadă, că avem de-a face cu o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei pe fond, întrucât prin cererea de chemare în judecată care formează obiectul litigiului, intimatul-reclamant a solicitat acordarea drepturilor prevăzute la art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004, respectiv drepturile de diurnă și pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere, pentru participarea la misiuni internaționale de menținere a păcii, dintre cele prevăzute la art. 2 lit. b) și c) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român (actul normativ a fost abrogat, însă prevederile legale au fost preluate de art. 2 lit. c) și d) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român).

Apărările recurentului-pârât constau, pe de o parte, în faptul că prevederile H.G. nr. 1086/2004 nu sunt aplicabile polițiștilor din cadrul M.A.I. anterior anului 2015, iar pe de altă parte că H.G. nr. 1086/2004 a fost emis pentru a crea un cadru legal care să asigure acoperirea/compensarea cheltuielilor efectuate de persoanele care participă la misiuni internaționale de menținere a păcii, în situația în care acestea nu ar beneficia de drepturi bănești în acest scop, din partea organizațiilor internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile, indiferent de denumirea sub care acestea au fost acordate.

Așadar, se susține că aplicarea prevederilor legale în discuție este condiționată de lipsa acordării drepturilor în discuție din partea organizațiilor internaționale.

Prin sentința civilă nr. XXXX, Tribunalul București a reținut că nu s-a făcut dovada plății „diurnei în valută” și a celor „pentru facilitarea legăturii cu familia și de recreere”, deși reclamantului i-a fost achitată de către organizația internațională o sumă de bani considerabilă, însă sub o altă denumire și un alt quantum decât cel reglementat de legislația națională.

În speță, instanța de recurs trebuie să tranșeze definitiv solicitarea reclamantului de acordare a drepturilor bănești regăsite la art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004, cu titlu de „diurnă în valută” și „pentru facilitarea legăturii cu familia și de recreere”, chestiune care, fără îndoială, depinde de dezlegarea pe care Î.C.C.J. urmează să o dea, potrivit întrebării formulate.

Problema de drept în discuție are aptitudinea de a influența soluționarea pe fond a cauzei, întrucât de aplicabilitatea condiționată sau necondiționată a textelor legale depinde valorificarea dreptului pretins de reclamant.

Cu privire la cerința noutății chestiunii de drept care se solicită a fi lămurită, recurentul-pârât precizează că, în mod constant Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut în jurisprudența sa că, în lipsa unei definiții legale a noțiunii de „noutate”, verificarea acestei condiții rămâne atributul completului investit cu soluționarea unei astfel de sesizări.

Evaluarea acestei condiții, în absența unei definiții a noutății chestiunii de drept și a unor criterii de determinare a acestora în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a statuat în jurisprudența constantă a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu mențiunea că noutatea poate fi generată nu doar de o reglementare nou-intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția însă ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept pentru prima dată.

Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia hotărârilor prealabile, cerința noutății este îndeplinită nu doar atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele încă nu au dat acestea o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial, de o anumită întindere sau consistență, ci și în cazul în care s-ar impune anumite clarificări, într-un context nou, ale unei norme mai vechi, în ipoteza așa-zisei reevaluări a interpretării normei, sau ale unei norme mai vechi a cărei aplicare frecventă a devenit actuală mult ulterior intrării ei în vigoare.

Recurentul-pârât apreciază că, în cauza de față, ne aflăm în ultima ipoteză, a unei norme mai vechi a cărei aplicare a devenit actuală mult ulterior intrării ei în vigoare, respectiv după aproximativ 15 ani, fiind astfel îndeplinită cerința noutății din perspectivă jurisprudențială.

În concret, deși dispozițiile legale cu privire la care se solicită interpretarea și aplicarea au fost emise în 2004, chestiunile litigioase și care necesită lămurire din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție s-au ivit recent, odată cu declanșarea litigiilor (circa 600 de dosare la nivelul M.A.I.) care au ca obiect acordarea drepturilor prevăzute de H.G. nr. 1086/2004.

Întrucât nu se poate constata existența și dezvoltarea unei jurisprudențe continue și constante în această materie, apreciază a fi îndeplinită și condiția privind caracterul de noutate al chestiunii de drept deduse judecării.

Precizează că și ultima condiție, respectiv aceea ca problema de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare este îndeplinită, întrucât instanța supremă nu a statuat asupra problemei de drept dedusă judecării și aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Consideră că se cuvine a menționa, în acest punct, faptul că, prin Decizia nr. XXXXX Înalta Curte de Casație și Justiție, analizând prevederile legale regăsite la art. 2 și 6 din H.G. nr. 1086/2004 a statuat că „aceste cheltuieli aferente drepturilor de care beneficiază personalul român trimis în străinătate sunt suportate de statul român numai în măsura în care nu sunt achitate de partenerii externi” (...) Concluzionând, se reține că, în cazul în care personalul care participă la misiuni de menținere a păcii în afara teritoriului statului român a

primit din partea organizației internaționale sub egida căreia s-a desfășurat misiunea o sumă de bani în valută destinată cheltuielilor legate de întreținere (cazare și hrană), acesta nu are dreptul la valoarea financiară neimpozabilă a normei de hrană".

De-a lungul timpului, aplicabilitatea actului normativ în discuție, în ansamblul său, a fost privită cu aceeași măsură de către instituțiile trimitătoare, incidența dispozițiilor legale intervenind numai în situația în care organizațiile internaționale nu remunerau personalul participant la misiuni, indiferent de denumirea pe care o poartă indemnizațiile primite.

Concluzionând, recurentul-pârât apreciază a fi îndeplinite toate condițiile regăsite la art. 519 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Prin **notele scrise depuse de recurentul-reclamant XXXXXX** s-a solicitat respingerea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, arătându-se următoarele:

- alte cereri similare au mai fost respinse în 8 dosare de către 3 curți de apel diferite;
- întrebările nu conduc la soluționarea cauzei întrucât vizează o altă chestiune de drept care nu este incidentă în cauză și de a cărei lămurire nu depinde soluționarea pe fond a cauzei, recurenta plecând de la două premise diferite și anume faptul că diurna în valută reglementată de HG nr. 1086/2004 ar fi același drept cu "daily allowance" reglementat de Decizia nr. XXXXX și faptul că "diurnal în valută" ar avea același scop cu "daily allowance";

- motivarea recurentului-pârât are la bază reglementările privind Misiunile de sub egida ONU în timp ce recurentul-reclamant nu a fost sub nici o misiune ONU, ci doar în misiuni sub egida UE;

- recurentul-pârât face o afirmație falsă încercând să inducă în eroare instanța de trimitere cu privire la natura juridică a dreptului plătit de organizația internațională;

- întrebarea nr. 1 ar adăuga la lege, fiind contrară chair art. 1 alin. 1 din HG nr. 1086/2004 întrucât se insinuează că ar exista o condiție suplimentară pentru acordarea diurnei în valută, condiție care lipsește din cuprinsul actului normativ;

- întrebarea nr. 1 are caracter general și nu vizează o chestiune de drept punctuală, recurenta nedistingând între reglementările diferite ale misiunilor internaționale de menținere a păcii, fiecare dintre aceste misiuni având reglementări proprii, motiv de inadmisibilitate a sesizării;

- recurenta își întemeiază cererea pe prevederi legale care nu sunt aplicabile speței de față întrucât HG nr. 518/1995 reglementează misiunile temporare și nu misiunile de menținere a păcii și HG nr. 518/1995 reglementează un drept ("diurnal") distinct de dreptul pe care reclamantul îl solicită prin cererea de chemare în judecată ("diurna în valută");

- HG nr. 518/1995 sau doar art. 9 indice 1 din acest act, oricum, nu condiționează plata unui drept pe care reclamantul nu l-a solicitat prin acțiunea principală;

- lipsa caracterului de noutate a chestiunii de drept având în vedere că litigii similare au fost pornite încă din 2016 și există decizii definitive obținute în anul 2017;

- lipsa dificultății problemelor de drept la care se referă cele două întrebări;

- lipsa necesității dezlegării chestiunii de drept în condițiile în care există o jurisprudență cristalizată, recurentul-reclamant făcând referire la 16 soluții definitive și alte 141 de soluții de primă instanță.

Analizând cerințele de admisibilitate ale cererii recurentului XXXXX de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, Curtea reține următoarele:

Potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă "dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta

Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată".

Din aceste prevederi legale și din jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că trebuie îndeplinite în mod cumulativ următoarele cerințe de admisibilitate: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

De asemenea, din folosirea sintagmei "va putea" rezultă că sesizarea nu este obligatorie pentru instanța de judecată, ci instanța apreciază dacă îi este necesară o astfel de dezlegare. Pentru a-i fi necesară dezlegarea în drept, aceasta trebuie să aibă un anumit nivel de dificultate și să prezinte anumite elemente neclare ce pot duce la interpretări diferite în practica instanțelor de judecată.

Examinând aceste cerințe în raport de situația din cauza de față, Curtea constată că cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost formulată într-o cauză aflată în curs de judecată pe rolul Curții de Apel București care judecă cauza în ultimă instanță, iar chestiunea de drept, ce se solicită a fi dezlegată, nu a mai fost dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o hotărâre pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii.

În ceea ce privește relevanța chestiunii de drept cu privire la soluționarea pe fond a cauzei, Curtea reține că prima chestiune invocată de recurentul-pârât se referă la interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004 în sensul de a se stabili dacă drepturile reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie să fie acordate de Statul Român necondiționat de plata aceluiași drepturi pentru participarea la misiunile de menținere a păcii de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară, chiar și sub o altă denumire și într-un alt cuantum, dar în același scop.

Recurentul-pârât face referire expresă la misiunile de menținere a păcii, misiuni reglementate de art. 2 lit. b din Legea nr. 42/2004, însă situația este similară și în cazul misiunilor de asistență umanitară reglementate de art. 2 lit. c din Legea nr. 42/2004 și cărora li se aplică prevederile art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004.

Curtea apreciază că obligația Statului Român, în cazul de față prin instituția pârâtă, de a plăti drepturile reglementate de prevederile art. 1 alin. (1) și art. 3 din H.G. nr. 1086/2004 independent de plata unor drepturi similare de către organizația internațională sub egida căreia s-a desfășurat misiunea la care a participat reclamantul, reprezintă o chestiune de drept importantă de care depinde soluționarea cauzei, aspect ce rezultă din faptul că această chestiune a fost dezlegată de prima instanță în favoarea reclamantului, iar recurentul-pârât a criticat această dezlegare prin intermediul cererii de recurs ce face obiectul cauzei de față.

Faptul că recurentul-reclamant invocă și alte motive pentru admiterea acțiunii, chiar și în ipoteza în care dezlegarea chestiunii de drept în discuție s-ar face conform punctului de vedere exprimat de recurentul-pârât, nu conduce la concluzia lipsei de relevanță a dezlegării întrucât la acest moment nu are loc o soluționare a recursului, ci doar se verifică relevanța chestiunii de drept pentru soluționarea recursului.

Or, după cum s-a arătat mai sus, recurentul-pârât critică prin cererea de recurs dezlegarea dată de prima instanță acestei chestiuni de drept, de unde rezultă că un răspuns al

Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la această chestiune este relevantă pentru soluționarea cauzei.

Mai mult, Curtea constată că recurentul-reclamant a invocat un număr de patru decizii ale unor curți de apel (a se vedea concluziile scrise de la filele (342 – 344) care, în cauze similare cu cea de față, au respins acțiunile reclamanților în baza acestei interpretări.

În ceea ce privește cerința noutății, Curtea reține că este îndeplinită în cauză întrucât pe rolul instanțelor judecătorești se găsesc foarte multe cauze nesoluționate definitiv (aproximativ 600 conform susținerii recurentului-pârât) declanșate începând cu anul 2016, și nu există o jurisprudență clară în favoarea uneia dintre cele două interpretări, existând atât soluții de admitere (recurentul-reclamant face referire la 16 astfel de soluții), cât și soluții de respingere a unor astfel de cereri (recurentul-pârât face referire la 4 astfel de soluții).

În condițiile în care există o jurisprudență neunitară, Curtea apreciază că chestiunea de drept prezintă un grad de dificultate ce reclamă necesitatea unei interpretări din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Prin urmare, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate reglementate de art. 519 din Codul de procedură civilă astfel că va admite solicitarea recurentului XXXXX în ceea ce privește prima chestiune de drept invocată prin notele de ședință depuse la data de 14.10.2020 (filele 316 – 321 din dosarul de recurs) și va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

- interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, în sensul de a se stabili dacă drepturile bănești reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie acordate de Statul Român necondiționat de plata acelorași drepturi de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt quantum, dar în același scop”.

În ceea ce privește cea de-a doua întrebare și care se referă la aplicabilitatea HG nr. 1086/2004 în cazul polițiștilor din cadrul Minsiterului Afacerilor Interne anterior datei de 27.07.2015, Curtea apreciază că această chestiune de drept este una lipsită de dificultate pentru soluționarea căreia nu îi este necesară o dezlegare din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În continuarea, Curtea va prezenta, potrivit art. 520 alin. 1 din Codul de procedură civilă, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

Punctul de vedere al completului de judecată:

Prin art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, s-au stabilit următoarele:

- art. 1 alin. 1: “Personalul participant la misiunile prev. de art. 2 lit. b și c din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculate în baza ordinului de numire în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară, după executarea misiunii, astfel:

a) ofițerii – 40 de dolari SUA/zi/persoană;

b) alte categorii de personal – 35 de dolari SUA/zi/persoană.

- art. 3: “Pedurata misiunii, personalul beneficiază de 1 dolar SUA/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere”.

Prin art. 6 al aceleiași HG nr. 1086/2004 s-a prevăzut că “dispozițiile prezentei hotărâri se aplică în mod corespunzător și celorlate instituții din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta hotărâre, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective”.

Prevederile HG nr. 1086/2004 au fost date în aplicarea prevederilor art. 26 din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român potrivit căreia “În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va stabili sporurile specifice, drepturile de diurnă, cazare și hrană ale personalului militar și civil participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. a) - d), precum și ale celui care execută controale, în conformitate cu specificul fiecărui tip de misiune”.

Prevederile Legii nr. 42/2004 au fost abrogate prin Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, însă prevederile art. 26 din noua lege au conținut similar cu cele ale art. 26 din legea abrogată.

Pe lângă prevederile HG nr. 1086/2004, mai există și prevederile HG nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar care reglementează la art. 5 alin. 1 lit. A acordarea următoarelor drepturi, în străinătate:

a) o indemnizație zilnică în valută, denumită în continuare diurnă, în vederea acoperirii cheltuielilor de hrană, a celor mărunte uzuale, precum și a costului transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea;

b) o sumă zilnică în valută, denumită în continuare plafon de cazare, în limita căreia personalul trebuie să-și acopere cheltuielile de cazare”.

Potrivit art. 16 alin. 6 din OUG nr. 63/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor “Pe timpul participării la misiunile forțelor prevăzute la art. 3, efectivelor Ministerului Administrației și Internelor le sunt aplicabile dispozițiile legale privind personalul trimis în misiune temporară în străinătate”.

La rândul său art. 3 din OUG nr. 63/2003 prevede că “La solicitarea Președintelui României și cu aprobarea Parlamentului, Ministerul Administrației și Internelor participă cu efective și tehnică din dotare la misiuni internaționale sau multinaționale umanitare și de menținere a păcii, în afara teritoriului național”.

Textul se referă la misiuni umanitare și de menținere a păcii, adică tocmai la misiunile prev. de art. 2 lit. b și c din Legea nr. 42/2004: “ b) în sprijinul păcii; c) de asistență umanitară”.

Art. 16 alin. 6 și art. 3 din OUG nr. 63/2003 sunt identice cu prevederile art. 17 alin. 8 și art. 5 din OUG nr. 30/2007 potrivit căreia:

- art. 16 alin. 6. “Pe timpul participării la misiunile forțelor prevăzute la art. 5, efectivelor Ministerului Afacerilor Interne le sunt aplicabile dispozițiile legale privind personalul trimis în misiune temporară în străinătate”.

- art. 5: “La solicitarea Președintelui României și cu aprobarea Parlamentului, Ministerul Afacerilor Interne participă cu efective și tehnică din dotare la misiuni internaționale sau multinaționale umanitare și de menținere a păcii în afara teritoriului național”.

În condițiile în care există prevederi în OUG nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor care prevăd expres aplicabilitatea dispozițiilor legale privind personalul trimis în misiune temporară în străinătate în cazul participării Ministerului Administrației și Internelor la misiuni internaționale sau multinaționale umanitare și de menținere a păcii, în afara teritoriului național, Curtea apreciază că sunt aplicabile și prevederile HG nr. 518/1995 alături de cele ale HG nr. 1086/2004.

Prin art. 9 indice 1 din HG nr. 518/1995 modificate prin HG nr. 99/2015, în vigoare începând cu 23.12.2015:

“(1) Personalul Ministerului Afacerilor Interne care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român în comun cu forțele armate ale României sau similare celor prevăzute la art. 2 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, pentru forțele armate, beneficiază de diurnă, cazare și hrană care se stabilesc în raport cu nivelul acestora utilizat la data de 31 decembrie 2009, potrivit legislației aplicabile forțelor armate care participă la misiuni în afara teritoriului statului român, în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile.

(2) În raport cu gradul de risc al misiunilor și operațiilor la care participă personalul Ministerului Afacerilor Interne, ministrul afacerilor interne poate aproba majorarea cu până la 100% a valorii diurnei stabilite potrivit alin. (1).”

Din această prevedere rezultă clar că, cel puțin, începând cu data intrării în vigoare a prevederilor art. 9 indice 1 din HG nr. 518/1995, astfel cum au fost modificate prin HG nr. 99/2015, diurnele se acordă polițiștilor doar în situația în care nu sunt acordate de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile.

Curtea apreciază însă că și anterior datei de 23.12.2015, deși nu există o prevedere expresă în acest sens, trebuie aplicată aceeași regulă a acordării diurnei în valută și a sumei pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere doar în situația în care aceste drepturi nu sunt acordate de organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea.

Aceasta deoarece diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere sunt acordate pentru acoperirea unor cheltuieli pe care polițiștii le fac în timpul misiunii, astfel că, în măsura în care aceste cheltuieli sunt suportate de organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, nu se mai justifică acoperirea lor și de către Statul Român.

În acest sens, Curtea reține că o aplicare a acestei reguli regăsim în cuprinsul art. 6 alin. 2 din HG nr. 518/1995 potrivit căruia “În situația în care partenerii externi rambursează delegaților, parțial sau integral, cheltuielile prevăzute la alin. (1), aceștia au obligația ca la întoarcerea din deplasare să depună în contul unităților trimițătoare sumele primite, dar nu mai mult decât nivelul sumelor avansate sau suportate de către aceste unități”.

Acest argument a fost găsit întemeiat de Înalta Curte de Casație și Justiție în considerentele Deciziei nr. XXXX la paragraful 92 potrivit căruia “Un argument în plus în susținerea faptului că aceste cheltuieli aferente drepturilor de care beneficiază personalul român trimis în străinătate sunt suportate de statul român numai în măsura în care nu sunt achitate de partenerii externi îl constituie dispozițiile art. 6 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 518/1995, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că, în situația în care partenerii externi rambursează delegaților, parțial sau integral, cheltuielile prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol, în care sunt incluse și cheltuielile aferente drepturilor prevăzute la art. 5 alin. (1) din hotărârea menționată, aceștia au obligația ca la întoarcerea din deplasare să depună în contul unităților trimițătoare sumele primite, dar nu mai mult decât nivelul sumelor avansate sau suportate de către aceste unități”.

Curtea reține că, deși Decizia ICCJ nr. XXXXX se referă la cheltuielile de hrană prev. de art. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, ci nu la drepturile prev. de art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004, iar în ceea ce privește drepturile de hrană există și alte reglementări decât cele aplicabile drepturilor la care se referă cauza de față, totuși, în cele din urmă, rațiunile pentru care ÎCCJ a stabilit că “personalul care participă la misiuni de menținere a păcii în afara teritoriului statului român, căruia i-au fost acoperite cheltuielile cu hrana, nu beneficiază de contravaloarea financiară neimpozabilă a normei de hrană” se

regăsesc și în cazul diurnei în valută și a sumei pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere reglementate de art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004.

Față de considerentele de mai sus, Curtea apreciază că prevederile art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004 ar trebui interpretate în sensul că drepturile bănești reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie acordate de Statul Român doar în situația în care aceste drepturi nu au fost suportate de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt quantum, dar în același scop.

Punctul de vedere al recurentului-reclamant XXXX este, în esență, similar celui prezentat mai sus de către completul de judecată. Acesta mai susține că polițiștilor nu le sunt aplicabile prevederile HG nr. 1086/2004, ci prevederile HG nr. 518/1995, și acestea începând cu data de 27.07.2015 când au intrat în vigoare prevederile art. 9 indice 1 introduse prin HG nr. 582/2015. Recurentul prezintă și evoluția reglementărilor în materie și concluzionează că prin edictarea normelor în discuție, legiuitorul a urmărit crearea unui cadru legal care să asigure acoperirea/compensarea cheltuielilor efectuate de persoanele care participă la misiuni de menținere a păcii, prin instituirea unor norme legale la care să se apeleze în situația în care acoperirea acestor cheltuieli nu se realizează de organizațiile internaționale.

Punctul de vedere al recurentului-reclamant XXXXX este în sensul că acordarea diurnei în valută în baza HG nr. 1086/2004 nu este condiționată de neplata vreunor sume de bani de către organizația internațională întrucât o astfel de condiție nu este prevăzută în HG nr. 1086/2004, interpretarea recurentului-pârât reprezentând o adăugare la lege.

De asemenea, recurentul-reclamant susține că prevederile HG nr. 518/1995 nu sunt aplicabile în cazul misiunii la care a participat reclamantul întrucât aceasta nu este o misiune temporară, ci o misiune permanentă de menținere a păcii, iar dreptul diurnal reglementat de HG nr. 518/1995 este distinct de diurna în valută prev. de HG nr. 1086/2004 și care este solicitată prin cererea de chemare în judecată.

Recurentul-reclamant aduce și o serie de argumente referitoare la situația din speța de față prin care susține că diurna în valută reglementată de HG nr. 1086/2004 ar fi diferită ca conținut și scop de diurnele (daily allowance) plătite de UE în baza Deciziei XXXX a Consiliului din 12.08.2010 privind misiunea de monitorizare a Uniunii Europene în Georgia, EUMM Georgia, diurna în valută fiind o răsplată pentru reprezentarea României în teatrele de operații, în timp ce "daily allowance" acoperă hrana și cazarea din timpul misiunii.

Față de cele arătate mai sus, Curtea, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, Curtea va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la prima întrebare formulate de recurentul-pârât, va respinge cererea de sesizare în ceea ce privește cea de-a doua întrebare, iar, în baza art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă va suspenda judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Admite, în parte, cererea recurentului XXXXXX de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cauza având ca obiect soluționarea recursurilor formulate de recurentul – reclamant XXXXX și recurentul-pârât XXXXX împotriva sentinței civile nr.XXXXdin data de 28.02.2020, pronunțată de Tribunalul București – Secția a II a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. XXXXX.

În baza art. 519 din Codul de procedură civilă sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

- interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1 alin. 1 și art. 3 din HG nr. 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, în sensul de a se stabili dacă drepturile bănești reglementate de aceste prevederi (diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere) trebuie acordate de Statul Român necondiționat de plata acelorași drepturi de către organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt cuantum, dar în același scop”.

Respinge, în rest, cererea de sesizare.

În baza art. 520 alin. 2 din Codul de procedură civilă suspendă judecata cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Cu recurs, în ceea ce privește măsura suspendării, care se poate declara cât timp durează suspendarea.

Pronunțată în ședință publică azi 14.12.2020.

PREȘEDINTE
XXXXXX

JUDECĂTOR
XXXXX

JUDECĂTOR
XXXXXX

GREFIER
XXXXXXX